İsmi Niteleyen ve Belirten Kelimeler

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- Bazı kelimeler isimlerin önüne gelerek onlara renk, şekil, büyüklük, durum, miktar, işaret gibi yönlerden anlam katar: **kırmızı** elma, **yuvarlak** masa, **üç** kişi, **şu** ev.
- **İsmi niteleyen kelimeler:** İsmin nasıl olduğunu (rengini, şeklini, durumunu, özelliğini) bildirir. İsme "**nasıl?**" sorusu sorularak bulunur: **temiz** oda, **uzun** yol, **cesur** çocuk.
- **İsmi belirten kelimeler:** İsmi işaret, sayı ya da miktar yönünden belirtir. İsme "**hangi?**" ya da "**kaç?**" sorusu sorularak bulunur: **bu** kalem, **o** araba, **beş** kitap, **yarım** ekmek, **birkaç** öğrenci, **bazı** günler, **her** sabah.
- **Soru bildirenler:** İsimle birlikte soru soran kelimeler de ismi belirtir: **kaç** soru, **hangi** renk, **nasıl** bir gün.
- **Dikkat:** Bu kelimeler ismin önünde, onunla birlikte kullanılır. "Elma **kırmızı**." cümlesinde "kırmızı" ismin önünde değildir; bir ismi nitelemek için değil, bir yargı bildirmek için kullanılmıştır.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Aşağıdaki kelime gruplarında isme anlam katan kelimelerin altını çiziniz.
a) mavi bisiklet b) üç kardeş c) bu sokak ç) kocaman ağaç

2 "**Yeşil** yaprak" kelime grubunda koyu yazılan kelime isme hangi yönden anlam katmıştır?
A) Renk B) Sayı C) İşaret D) Soru

3 Aşağıdaki isimlerin önüne birer **niteleyen** kelime getiriniz.
a) ..... kedi b) ..... dağ c) ..... çorba

4 Aşağıdaki isimlerin önüne birer **belirten** kelime getiriniz.
a) ..... defter b) ..... öğrenci c) ..... ev

5 Aşağıdakilerin hangisinde isme **sayı** yönünden anlam katılmıştır?
A) kısa pantolon B) altı kalem C) o masa D) ekşi limon

6 Doğru (D) ya da yanlış (Y) olarak işaretleyiniz.
(…) "Şu çanta" kelime grubunda "şu" işaret bildirir.
(…) "Yuvarlak masa" kelime grubunda "yuvarlak" isme şekil yönünden anlam katar.
(…) "Birkaç" kelimesi ismin rengini bildirir.

7 Kelime gruplarını, isme kattığı anlamla eşleştiriniz.
1) kare pencere 2) bu kitap 3) yarım ekmek 4) mor çiçek
a) işaret b) şekil c) renk ç) miktar

8 "**Hangi** otobüs okula gidiyor?" cümlesinde koyu yazılan kelimenin işlevi nedir?

A) İsmi renk yönünden niteler.
B) Bir iş bildirir.
C) İsmi soru yoluyla belirtir.
D) İsmi sayı yönünden belirtir.

9 Aşağıdaki cümlede isme anlam katan **iki** kelimeyi bulunuz.
"Dedem eski radyosunda güzel şarkılar dinliyor."

10 Aşağıdaki kelime gruplarından hangisinde isme anlam katan kelime **işaret** bildirir?

A) dört mevsim B) her gün C) derin kuyu D) o bahçe

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Pazar sabahı annemle semt pazarına gittik. **Kırmızı** domatesler, **uzun** salatalıklar ve **sarı** limonlar tezgâhları süslüyordu. Annem **iki** kilo patates ve **birkaç** demet maydanoz aldı. **Şu** köşedeki tezgâhta **yaşlı** bir amca **taze** simit satıyordu. **Bazı** müşteriler simitleri sıcakken yiyordu.

Metinde koyu yazılmış kelimeleri **niteleyen** ve **belirten** olarak ikiye ayırınız.

12 11. sorudaki metinde "**Şu** köşedeki tezgâh" ifadesindeki "şu" kelimesi isme hangi yönden anlam katmıştır?

A) Renk B) Sayı C) İşaret D) Durum

13 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koyu yazılan kelime bir ismi **nitelemek için** kullanılmamıştır?

A) **Soğuk** su içtim.
B) **Tatlı** bir kedi gördüm.
C) **Uzun** bir yolculuk yaptık.
D) Bu su çok **soğuk**.

14 "Kalem" ismini önce **renk**, sonra **sayı**, sonra **işaret** yönünden belirten ya da niteleyen birer kelimeyle kullanınız.

15 Aşağıdaki cümleyi isimlerin önüne uygun kelimeler ekleyerek daha ayrıntılı hâle getiriniz.
"Çocuk, bahçede top oynuyor."

16 Aşağıdaki kelime gruplarından hangisinde isme **belirsiz bir miktar** anlamı katılmıştır?

A) bazı kuşlar B) üç kuş C) beyaz kuş D) bu kuş

17 Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılan kelimelerin isme kattığı anlamı yazınız.
a) **Kare** bir kutu aldım.
b) **Kaç** çocuk geldi?
c) **Her** akşam kitap okurum.

18 Aşağıdaki cümlede ismi **niteleyen** kaç kelime vardır?
"Yaşlı balıkçı, küçük teknesiyle sakin denize açıldı."

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

19 "**Bu** kitap çok eğlenceli." ve "**Bu**, benim kitabım." cümlelerindeki "bu" kelimelerinin farkını açıklayınız.

20 Aşağıdaki boşluklara parantez içinde istenen anlamı veren kelimeleri yazınız.
a) (renk) ..... bulutlar yağmurun habercisiydi.
b) (sayı) Sınıfta ..... sıra var.
c) (işaret) ..... ağacın altında buluşalım.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem ismi **niteleyen** hem de ismi **belirten** kelime kullanılmıştır?

A) Kırmızı elbiseyi giydi.
B) İki beyaz güvercin çatıya kondu.
C) Bu sabah uyandım.
D) Annem kek yaptı.

22 Aşağıdaki paragrafta isimlerin önüne gelerek onlara anlam katan kelimeleri bulunuz ve kattıkları anlamı yazınız.
"Dar sokağın sonunda eski bir ev vardı. Evin ahşap kapısının önünde üç çocuk oynuyordu."

23 "Eski" kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ismin **önünde** kullanılmıştır?

A) Eski arkadaşımla karşılaştım.
B) Eskiler hep böyle anlatırdı.
C) Bu ayakkabılar artık eski.
D) Bu masa çok eskidi.

24 Bir öğrenci "**Güzel** bir resim çizdim. Resim çok **güzel** oldu." cümlelerinde iki "güzel" kelimesinin de ismi nitelediğini söylemiştir. Öğrenci haklı mıdır? Açıklayınız.

25 Aşağıdaki kelime gruplarından hangisinde isme anlam katan kelime **ötekilerden farklı** bir anlam katmıştır?

A) sarı saç B) yeşil göz C) mor menekşe D) yarım elma

26 Tablodaki isimlerin önüne istenen anlamı katan birer kelime yazınız.

İsim	Renk	Şekil	Sayı	İşaret
balon				
taş				

27 Aşağıdaki ilanda isimleri **niteleyen** kelimelerden üçünü, **belirten** kelimelerden ikisini yazınız.
"Kayıp ilanı: Dün akşam bu parkta, beyaz tüylü, uzun kuyruklu küçük bir kedi kayboldu. Boynunda iki mavi boncuk var."

28 Aşağıdaki cümlede ismi belirten kelime **soru** bildirmektedir. Hangisidir?

A) Bu kitap kimin? B) Hangi sınıftasın? C) Nasılsın? D) Sen neredesin?

29 Aşağıdaki isimlerin önüne uygun kelimeler getirerek kısa, **tek cümlelik** bir betimleme yazınız.
İsimler: ev, bahçe, çiçek İstenen: en az iki niteleyen, bir belirten kelime

30 Sınıfınızı anlatan **üç cümle** yazınız. Cümlelerinizde isimleri renk, şekil, sayı ve işaret yönünden anlam katan kelimelerle kullanınız ve bu kelimelerin altını çiziniz.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**